

Балканијада 007

Ова година је мојим колегама и мени донела велику срећу која се тиче путовања. Две теренске наставе на којима смо били у априлу и мају су нас потпуно одушевиле и пожелели смо још. Они који имају ту част да буду део ЕГЕА заједнице имали су прилику да то „још“ и остваре.

Балканијаду је организовао ентитет Београд, а овај семинар је одржан у предивном етно комплексу „Срна“ од 1. до 5. октобра. „Срна“ се налази у подножју Старе планине у селу Инову, надомак Калне. До Калне се, од Књажевца, може доћи локалним превозом (дакле, нешто слично аутобусу Крстић и син из култног филма Ко то тамо пева) или таксијем који је, у случају да не путујете сами, сјајно решење, јер је брз, удобан и повољан начин да стигнете до самог смештајног комплекса(а и никада се не зна да ли ћете имати ту срећу да вас вози таксиста који би свој тренутни посао без проблема могао да замени манекенским).

Касније ћу писати о самом програму Балканијаде, а сада бих пажњу посветила нашем смештају. Чим крочите у двориште овог етно села схватићете колико је љубави и труда уложено у изградњу савршене атмосфере која вам све време ствара дивни осећај да сте део онога што зовемо „сеоска идила“. Немојте да се изненадите ако вам се у шетњи до мале плаже на обали Трговишког Тимока придружи магарац. Успут ћете наићи и на остатак малог зоолошког врта који се овде налази. Након шетње, љуљања и клацкања и дружења са животињама(козе, кокошке, мачке, пси, зечеви), сместићете се у лепо опремљене собе које су уређене тако да не одступају од окружења. Дрво и пригушено осветљење доприносе опуштености коју овде све време осећате. После свих тих активности, нема сумње да ћете огладнети. А онда следи најлепши део боравка. Доручак, ручак или вечера, свеједно је- нећете остати гладни, то је сигурно. Било да се гостите врућим мекикама са ајваром, козјим сиром, питом од домаћих кора, кајмаком, коњским кобасицама, сланином, пирощкама, чорбама, ћуфтама у парадајз сосу, кромпир-пиреом, рестованим кромпиром, роштиљем, пуњеним паприкама, пребранцем, салатама, врућим лепињама или џемом од шипка, нећете се покајати. Све је домаће! И све годи. (Моја топла препорука је да, ако се нађете неколико дана у „Срни“, не стајете на вагу неко време по повратку дома.)

Програм је било осмишљен тако да се учесници не уморе много, а да ипак виде, чују и науче. Након окупљања старих и нових чланова из ентитета Љубљана, Загреб, Бања Лука, Нови Сад, Београд и Скопље, упознавања и вечере, уследила је журка. Први дан је званично завршен тактовима Екс Ју рока.

Након доручка, други дан, „попаковали“ смо се у аутобус и упутили ка Бабином зубу. Возач нас је оставио код планинарског дома, а ми смо пешке наставили ка жичари и, касније, и самом врху, једном од најатрактивнијих у Србији. Изграђен је од кварцних пешчара, а налази се на виси од 1758 m. Попели смо се на сам врх (Онда сам схватила да то нисмо учинили на теренској екскурзији у мају. Попели смо се на неколико остенака из ове групе, али не и на највиши. Стога упућујем апел онима који следеће године буду водили теренску наставу на Стару планину, да потраже онај „зуб“ који је јасно обележен таблом). Направили смо неколико групних и индивидуалних фотографија и спустили се у смештај. Било је у плану да после ручка имамо спортске игре, али нам је ручак био довољан. Вежбали смо трицепс кидајући лепиње и спуштајући и дижући виљушку од тањира до уста и назад. То је било довољно физкултуре за ово поподне. Пуних стомака смо полегали да се одморимо за културно вече на којима су нам се представиле земље учеснице. Домаћи производи из Македоније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Словеније би били превелики изазов после обимне вечере, да нису укусни колико јесу. Дегустација аутентичних производа спонтано је постала још једна журка, а Балканијада је и званично отворена (отварање се обично врши првог дана, али је овај пут одложено, како би сви учесници били присутни).

Трећи дан обележен је целодневном екскурзијом у Књажевац. Дочекао нас је локални водич и најпре смо имали прилику да видимо туристичку организацију Књажевца и купимо сувенире, а затим нас је повео у Завичајни музеј. У стамбеној згради породице Сибиновић која је саграђена 1906. године данас се налази поставка која обухвата праисторију књажевачког краја, фантастичне слике уметника Драгослава Живковића, који овде и ствара, и етнолошку збирку двопређних чарапа, којима се овај музеј посебно поноси, као јединственим благом у свету. После обиласка спомен-парка, галерије споменика на отвореном, упутили смо се на видиковац са ког се пружа предиван поглед на град и где одмах постаје јасно зашто се некадашњи Гургусовац популарно назива Мала Венеција. Овде се Сврљишки и Трговишки Тимок спајају у Бели, па не чуди чињеница да се преко ових река пружа седам мостова. Затим смо се упутили у градску библиотеку где смо чули предавање о ревитализацији Старе планине и нелегалној градњи у овом крају. Пре него што смо пошли назад, отишли смо у Ргошку бању, велико изненађење наших организатора. Низ извора топле воде, температуре изнад 20°C, атрактиван је и ван купалишне сезоне. Изненађење је успело, само неколицина учесника понела је купаћи костим. Они су се и окупали, а остали су прошетали до Сврљишког Тимока и малог видиковца изнад бање. При повратку у етно село, свратили смо у посету Доњој Каменици. Ово село је јединствено у Србији, јер се у њему налази најоригиналнији и највреднији уметнички споменик Епархије тимочке- црква Свете Богородице из прве половине XIV века. Овај православни споменик је задужбина непознатог властелина, а данас је под заштитом Републике Србије као споменик културе од великог значаја. Дан је

завршен другом културном вечери- представљењем Србије. На три велика стола постављени су домаћи производи: пиће, посланице и слана закуска. Гости су се служили вињаком, шприцером, домаћим винима, пивом, појатарским и београдским ајваром, кифлицама са сиром, сухомеснатим специјалитетима, слатком од дуња, различитим џемовима, али и еуро кремом и чоколадицама. За крај, рођенданска торта ЕГЕА Београд- вруће прасе! Гошћење је прерасло у журку, па је, сутрадан, умор био малтене опипљив.

Ал' се некад добро јело-баш!

Дан пре него што смо се растали, сели смо у два комбија и упутили према селу Топли До, на још једну екскурзију. Успут смо свратили до Бигрених водопада на Стањинској реци и након фотографисања наставили пут ка Темској. Овде смо се састали са неколико чланова удружења Pirot E Publika. Као невладина организација, РЕР свој рад фокусира на развој урбане културе младих и подизање свести о питањима која су од интереса друштву, са визијом изградње креативног простора за младе људе у овом крају. Заједно смо отишли до Топлог дола, села у парку природе Стара планина, најближег врху Миџор. Ово насеље, због близине бројних водопада, представља уникат у Србији. Најатрактивнији од њих смо имали прилику и да видимо: Пиљски. Пешачили смо четири километра и дошли до величанственог призора водопада високог 64 m. Ово је други по реду највећи водопад у нашој земљи, а овај део Пиљског потока скрива неприступачни и шумовит предео испод врха Пиља. Лепота овог пејзажа била је позната само локалном становништву све до 2002. године, управо због његове заклоњености. Овде смо направили предак како бисмо се окрепили и дивили ономе што само природа уме да направи, а затим смо се вратили до села, и назад до Темске где нам је Немања Живковић, један од чланова удружења РЕР, одржао предавања о оживљавању села и активностима које ово друштво спроводи по том питању. Након кратке дискусије и повратка у смештај, уследила је опроштајна журка. Балканијада 7 се приближила свом крају.

величанствен- Пиљски водопад

После опроштајног доручка, додељене су нам дипломе за учешће на овом семинару. Традиционално, наместили смо се за групно фотографисање, овековечили овај моменат, а онда полако почели да се растајемо. У мањим групама, напуштали смо „Срну“ пуни утисака са сетним осмесима: срећни што је било лепо, а тужни зато што се завршило.

групната фотката за крај

До следеће Балканијаде, за коју је планирано да буде у Бања Луци, велики ЕГЕА поздрав- за пријатељство без граница!

Ивана Неђић (уз велику помоћ сајта <http://www.toknjazevac.org.rs/>)

фотографије: Јована Живковић